

tur. Lectiones 2 nocturni optime sumuntur de communi 1° loco, ut infra octavam aliæ 2° loco positæ legantur; nisi infra octavam lectiones recitentur ex octavario Romano, quo casu lectiones 2 nocturni legendæ sunt ex eodem loco, prout modo dictum est de lectionibus 1 nocturni. In 3 nocturno lectiones recitantur ex 1 vel 2 loco de communi, prout festo magis convenientes et accommodatæ videntur (1). Missa dicenda est, cujus evangelium correspondet cum homilia officii, id est, si duæ eidem festo convenient, ex 1 vel 2 loco, prout homilia in officio ex 1 vel 2 loco recitata est.

2. Infra octavam, si officium de festo duplici, semiduplici aut de dominica fieri non debeat, fit de octava sub ritu semiduplici; et omnia dicuntur sicut in die festo, præter lectiones, quarum tres 1 nocturni semper sunt de Scriptura occurrente in officio de tempore, nisi dies infra octavam occurrat in quatuor temporibus aliisque feriis, in quibus lectiones de Scriptura in officio de tempore non assignantur, quando lectiones 1 nocturni sumuntur de communi 1 loco, vel 2 loco si illæ ex 1 loco in die festo recitatæ fuerint. Infra octavam lectiones 2 et 3 nocturni, si propriæ et approbatæ non habeantur, sumi possunt ex octavario Romano eo ordine, quo ibidem in proprio aut in communi assignantur. « Quod » si in tertio nocturno communes non deserviant aliquibus » festis, quæ videlicet proprium habent evangelium; eo casu » post diem festum (in quo legi debet proprium evangelium » cum sua homilia) in sequentibus diebus infra octavam lege » evangelium in missa et officio vel primum vel aliud con- » gruentius de communi cum suis homiliis, ut fit infra » octavam ss. Petri et Pauli. In die vero octava legatur in » tertio nocturno ut in die festo, si propriis caret seu com- » munibus lectionibus in evangelium diei festi, nisi aliud » notetur » (2).

Si octavarium Romanum non habeatur, tunc singulis diebus, in quibus fit de octava, lectiones diei festi in 3 noc-

(1) Cavalieri tom. 1, dec. 68, n. 7.

(2) Ita octavarium Romanum in suis rub. nota 3.

turno repetendæ sunt, quia evangelium missæ cum evangelio et homilia tertii nocturni concordare debet: hic autem fieri nequit, quod supra pro usu octavarii Romani dictum est; quia rubricæ, hoc tit. n. 4, id non permittunt, et quia, cum in breviario pro singulo evangelio una tantum homilia in communi assignetur, mutationes nimis forent frequentes, et conformitas servari non posset. In secundo nocturno lectiones diei festi pariter repetendæ sunt, si hoc festum non habeat commune sanctorum juxta rubricas hoc tit. n. 4: si autem habeat commune, in 2 nocturno diei festi leguntur lectiones propriæ; deinde prima die, qua fit de octava, de communi 1 loco; tum secunda die, qua fit de octava, de communi 2 loco: si festum proprias 2 nocturni non habeat lectiones, in die festo leguntur de communi 1 loco, et deinde prima die infra octavam de communi 2 loco. Exhausto communi, repetuntur iterum de communi prius ex 1° et deinde ex 2° loco usque ad diem octavam inclusive (1).

3. In dominica infra octavam, si festum duplex non occurrat, fit de ea ut in psalterio cum commemoratione octavæ: non dicuntur preces neque suffragia; in prima tamen quinque leguntur psalmi: in missa duæ tantum dicuntur orationes, nisi aliæ commemorationes speciales occurrant, et adhibetur color octavæ, exceptis dominicis, quibus tributus est color violaceus.

4. In die octava officium est duplex, et omnia dicuntur ut in die festo: lectiones tamen 1 nocturni sunt de Scriptura occurrente, nisi occurrat in quatuor temporibus, aliisque feriis, in quibus lectiones de Scriptura non assignantur: quando juxta rubricas tit. XXVI, n. 9 leguntur lectiones, quæ in die festo lectæ fuerunt. In 2 et 3 nocturno propriæ vel de communi recitantur lectiones, ut supra dictum est.

5. In vesperis infra octavam omnia dicuntur, sicut in secundis vesperis festi; et in primis vesperis diei octavæ omnia sicut in primis vesperis festi: idemque servandum est, dum de octava tantum fit commemoratio.

(1) S. R. C. 15 Ap. 1880, *Prov. eccl. Quebecen.* 4. Tom. II.

Not. ex octavario Romano nota 5. « Accidere potest in » legendis lectionibus 2 et 3 nocturni octavarum commu- » nium, quæ in octavario continentur, quod ratione festo- » rum infra octavas occurrentium omitti debeant initia vel » sermonum vel homiliarum; de quibus tamen post festum » occurrens est rursus legendum : et tunc post tale festum » non legatur titulus *De sermone*, vel *De homilia*, cum » nondum de eisdem lectum sit; sed dicatur simpliciter » *Sermo* seu *Homilia S. N.*, ac si esset initium sermonis » seu homiliæ: vel legatur initium ipsum in præcedentibus » diebus positum, prout videbitur magis congruere. Idem » servetur, quando in die octava præscribitur sumi aliquas » infra octavam omissas, ob diem dominicam, seu festum » occurrens. »

247. Quomodo recitandum est officium patroni, titularis, vel alterius sancti, qui cum octava consuevit celebrari, si officium in breviario conjunctum sit cum officio sociorum?

R. Si ille sanctus non sit patronus vel titularis, sed ejus festum ex sola consuetudine celebretur, officium recitandum est, prout consuetudo legitima introduxit.

Si sit patronus vel titularis principalis, tantum fit de patrono vel titulari absque commemoratione aliorum (de quibus fit, ut dicetur n. 293), sive illi sancti sub uno officio juncti sint consanguinitate sive martyrio vel aliter, juxta rubricas post tabellam de occurrentia, quæ id generaliter præscribunt (1).

In officio patroni seu titularis a sociis separati, omnia dicuntur de communi sanctorum illius sancti, cujus fit officium, ita tamen ut de uno et non de pluribus fiat officium. Si tamen in breviario aut missali quædam ponantur illi sancto propria, hæc retinentur, ut epistola in missa s. Dionysii 9 Octobris. Item oratio propria, si commode, vel pauca omittendo seu mutando, illi sancto applicari possit, servatur, uti pro festo s. Dionysii decretum est (2). Si oratio non sit

(1) S. R. C. 2 Maji 1801, n. 4325-4474, 9; Merati s. 3, c. 10, n. VIII.

(2) S. R. C. 4 Sept. 1745, n. 4025-4175, 5.

propria, sed de communi sumpta, ut oratio ss. Fabiani et Sebastiani, vel neutri seorsim conveniat, ut oratio ss. Soteris et Caji: tunc sumenda est oratio de communi, quæ patrono convenit (1). Ita S. R. C. (2) declaravit de s. Sebastiano dicendam esse orationem, non *Infirmi-tatem*, sed aliam de communi unius mart. non pont.

Lectiones 2 nocturni, quæ in breviario propriæ habentur, si commode disjungi possint, ut in festo ss. Fabiani et Sebastiani, leguntur tantum de illo sancto, cujus fit officium; sexta autem, vel etiam quinta lectio suppletur de communi: si lectiones commode disjungi nequeant, quia facta unius sunt connexa cum factis alterius, ut in officio s. Dionysii, eo casu in 2 nocturno lectiones festi leguntur, uti sunt in breviario (3). Idem servandum est, si sancti in breviario ritum tantum simplicem habeant: ita ut lectiones propriæ, una vel duæ, legantur in 2 nocturno.

248. Octavarium Romanum, de quo in præcedentibus actum est, est liber a S. R. C. ad usum totius orbis approbatus, complectens lectiones 2 et 3 nocturni, recitandas infra octavas festorum præsertim patronorum et titularium, quæ cum octavis juxta rubricas breviarii sunt celebranda. Hoc octavarium seorsum a breviario imprimi posse decrevit S. R. C. 19 Feb. 1622, ut initio octavarii refertur. Not. autem, hoc octavarium a Barth. Gavanto collectum, a S. R. C. tantum esse laudatum et approbatum eo sensu, ut recitari possit, et proinde laudabiliter adhiberi; sed non esse præceptum, adeoque adhiberi non debere.

(1) Guyetus lib. 3, c. 2, q. 9.

(2) 2 Maji 1801, n. 4325-4474, 6.

(3) S. R. C. 16 Jan. 1677, n. 2660-2812, 2.

Titulus VIII.

249. DE OFFICIO SANCTÆ MARIE IN SABBATO.

Rub. 1. *In omnibus Sabbatis per annum extra Adventum et Quadragesimam, ac nisi Quatuor Tempora aut Vigiliæ occurrant, vel nisi fieri debeat de Feria propter Officium alicujus Dominicæ aliquando infra Hebdomadam ponendum, ut in Rubrica de Dominicis dictum est; et nisi fiat Officium novem Lectionum, vel de Octava Paschæ et Pentecostes, semper fit Officium de sancta Maria, eo modo quo fit de Festo simplici, quemadmodum circa finem Breviarii disponitur. De festo autem simplici, in Sabbato occurrente fit tantum commemoratio.*

2. *Cum vero supradictis diebus fieri non potest Officium de sancta Maria, nulla etiam fit commemoratio de ea propter Sabbatum; sed tantum in Semiduplicibus (quando ejus Officium parvum non dicitur) fit consueta ejus commemoratio per annum cum aliis Suffragiis positis in Psalterio post Vesperas Sabbati.*

3. *Ejus Officium in Sabbato incipit Feria VI, ad modum Festi simplicis, a Capitulo, et terminatur ad Nonam Sabbati. Si autem Feria VI occurrat Officium novem lectionum, in Vesperis fit tantum commemoratio de Sancta Maria, cum Antiphona, Versu et Oratione, quæ habentur in Officio ejus in Sabbato, nisi illud Officium novem Lectionum sit de eadem beata Maria, quia tunc nulla alia commemoratio de ea facienda est.*

4. *Ad Matutinum, post Invitatorium et Hymnum de sancta Maria, dicitur unum Nocturnum cum duodecim Psalmis ferialibus, ut in Psalterio, Versus de sancta Maria, prima et secunda Lectio ex Scriptura de Tem-*

pore occurrente; tertia Lectio et alia omnia tam in Matutino, quam in Laudibus et Horis, ut in Officio sanctæ Mariæ in Sabbato assignantur.

5. *Dicuntur Preces Dominicæ ad Primam et Completorium, et fiunt Suffragia consueta de sancto Joseph, de Apostolis et Pace, et tempore Paschali sola commemoratio de Cruce, ut in secunda Feria post Octavam Paschæ. Post Nonam nihil fit de ea, nisi consueta ejus commemoratio cum aliis Suffragiis, quando dicenda sunt in Officio de Dominica.*

In pluribus locis ex indulto Apostolico recitatur officium conceptionis B. M. V. in sabbatis, uti concessit Bened. XIII, pro omnibus regnis, dominiis et ditionibus Cæsareæ majestati subjectis extra Italiam.

Sabbatum dicatum est B. Mariæ V.: 1°: quia, cum reliqui dies secundum ordinem creationis sex dierum distribuuntur, septimus dies, quo Deus requievit ab universo opere, destinatus fuit in honorem B. M. V. quæ præ omnibus sanctis post Deum peculiari cultu est honoranda: 2° quia sicut sabbatum est janua et introitus ad diem dominicam, ita B. M. V. est nobis porta et janua cœli (1).

Titulus IX.

DE COMMEMORATIONIBUS.

250. Officia dicuntur concurrere et occurrere; scilicet officium, quod fit hac die, dicitur concurrere cum officio sequentis diei: adeoque concurrentia vespere tantum res-

(1) Vid. Durand. rat. div. off. lib. IV, c. I, n. 31, etc.